

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-15232601
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Mart 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

MARDİN MİLLETVEKİLİ
SAYIN SALİHE AYDENİZ'İN
TBMM 7/31634 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/31634
GK 11

SORULAR

Mardin ili Artuklu ilçesi ile Nusaybin ilçesi kırsalı arasında uzanan Zinnar Bağları, tarihi, kültürel ve ekolojik değerleri bakımından önemli bir alan niteliği taşımaktadır. Bölgede Doğu Roma İmparatorluğu'na kadar uzanan bir bağcılık geleneği mevcut olup, Mezrone üzümü başta olmak üzere üzüm, fıstık, bittim, palamut, sumak ve incir gibi ürünlerin yetiştirildiği geniş tarım arazileri bulunmaktadır. Ayrıca bölge; çok sayıda endemik bitki türünü barındırmakta ve çeşitli hayvan türleri için doğal yaşam alanı teşkil etmektedir.

Zinnar Bağları içinde tarihi çeşmeler, sarnıçlar, kaya mezarları, doğal mağaralar ve tescilli yapılar yer almaktadır. Bunlar arasında İzzetpaşa Karakolu ve "Çilbîr / Kırkkuyu" olarak bilinen, dünyanın en eski ve en büyük şarap işleme merkezlerinden biri olduğu ifade edilen yapılar da bulunmaktadır.

Söz konusu alanın, kültürel ve doğal miras değerlerine rağmen son yıllarda çeşitli yapılaşmalar nedeniyle tahrip olduğu yönünde bilgiler kamuoyuna yansımıştır. Özellikle "ekoturizm" adı altında bölgede kaçak ve ruhsatsız olduğu iddia edilen villa, site ve bungalov tarsi yapıların inşa edildiği belirtilmektedir. Ayrıca aynı bölgede yeni bir cezaevi inşası için de idari onayların verildiği kamuoyuna yansımıştır.

Zinnar Bağları'nın mevcut hukuki koruma statüsü, yapılaşma izinleri, ruhsat süreçleri ve kültürel varlıkların korunmasına ilişkin denetimlerin ne şekilde yürütüldüğü, hem ekolojik dengeyin hem de kültürel mirasın korunması açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Zinnar Bağları bölgesinde son beş yıl içinde Bakanlığınızca verilen yapılaşma ve inşaat izinlerinin sayısı nedir?
- 2- Bölgede "ekoturizm" veya "eko-yerleşim" kapsamında izin verilen projelerin sayısı, kapsamı ve ilgili ruhsat durumları nedir?
- 3- Söz konusu alanda kaçak veya ruhsatsız olduğu iddia edilen villa, site ve bungalov tarzı yapıların sayısı kaçtır? Bu yapılarla ilgili herhangi bir denetim gerçekleştirilmiş midir?
- 4- Zinnar Bağları'nda tespit edilen ruhsatsız veya izinsiz yapılaşmaları gerçekleştiren kişi, şirket ya da kurumların kimlik bilgileri ve yasal statüleri nedir? Bu kişi veya kuruluşlar hakkında herhangi bir idari ya da hukuki işlem başlatılmış mıdır?
- 5- Ruhsatsız yapıların tespiti hâlinde uygulanan yasal süreçler işletilmiş midir? Bu kapsamda alınan yıkım, durdurma veya para cezası kararlarının sayısı nedir?
- 6- Bölgede tescilli yapılar ile ilgili yürütülen koruma çalışmaları nelerdir?
- 7- Zinnar Bağları'nda bulunan tarım alanları ve endemik bitki örtüsü dikkate alındığında, yapılan yapılaşmaların flora-fauna dengesi üzerindeki etkilerine dair Bakanlığınızca yapılmış herhangi bir çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) çalışması mevcut mudur?
- 8- Bölgede yapılması planlanan cezaevi inşaatı için Bakanlığınıza sunulan çevresel

değerlendirme süreçleri nelerdir?

9- Son iki yıl içinde Bakanlığınıza Zinnar Bağları'na ilişkin ulaşan şikâyet, dilekçe veya ihbar sayısı kaçtır? Bunların içerikleri ve işlem sonuçları nedir?

10- Mevcut durum itibarıyla Zinnar Bağları'nda doğal ve kültürel mirasın korunmasına yönelik Bakanlığımızca yeni bir koruma planı veya düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?

CEVAPLAR

3194 sayılı İmar Kanunu'nun Tanımlar başlıklı 5'inci maddesinde "İlgili idare; belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyedir..." denilmektedir. Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği, Tanımlar başlıklı Madde 4 / (kk) fıkrasında; "İlgili idare: Yapı ruhsatı vermeye yetkili idareleri tanımlar", yine aynı maddenin (rrrr) (Değişik:RG-27/10/2018-30578) fıkrasında; "Yapı ruhsatı: Bir parselde, Ek-10'da yer alan forma uygun olarak bu Yönetmelikle öngörülen belgeler ile projelerin onaylanması sonrasında ilgili idaresince tanzim edilen, onaylı resmi izin belgesini,..." ifade edilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin yapı ruhsatı işlemleri başlıklı Madde 55 / 2. fıkra; "Yeni inşaat, ilave ve esaslı tadilat yapmak üzere parselde ait imar durum belgesi, yol kotu tutanağı, kanal kotu tutanağı ve uygulama imar planına esas onaylı jeolojik ve jeoteknik etüt raporunun parselin bulunduğu alana esas bölümünü almak için; yapı sahipleri veya vekilleri başvuru dilekçelerine aplikasyon krokisini ve tapu kayıt örneği veya istisnâ hâllerde tapu kayıt örneği yerine geçen belgeleri ekleyerek ilgili idareye müracaat ederler." denilmektedir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32'inci maddesi hükümlerine göre; "ruhsat alınmadan yapıya başlandığı veya ruhsat ve eklerine veya ruhsat alınmadan yapılabilecek yapılarda projelerine ve ilgili mevzuatına aykırı yapı yapıldığı ilgili idarece tespiti, fenni mesulce (...) tespiti ve ihbarı veya herhangi bir şekilde bu duruma muttali olunması üzerine ..." denilmekte bu yapıların sayısı ve bu yapılarla ilgili herhangi bir denetim olup olmadığı ile ilgili bilgiler Belediyesi'nden temin edilebilmektedir.

Mardin ili Artuklu ve Nusaybin ilçeleri kırsalı arasında yer alan Zinnar Bağlarında herhangi bir proje ile ilgili ÇED başvurusu bulunmamaktadır.